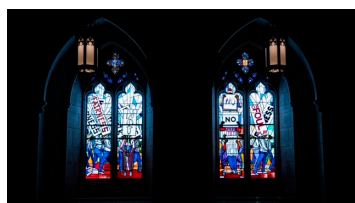

Episkopalt mod

»Vad är, med lite mod i episkopal anda, möjligt att göra för att mer bli
”ett bödens hus för alla folk”?«

The Episcopal Church, TEC, den Episkopala kyrkan, är en gren av den anglikanska gemenskapen som bildades kort efter den amerikanska revolutionen. Svenska kyrkan är en av en handfull kyrkor utöver de anglikanska som TEC nu har full kyrkogemenskap med. Överenskommelsen undertecknades i den episkopala katedralen i Paris – TEC har säte i USA men har församlingar i närmare ett tjugotal länder – i mars i år av Presiding Bishop Michael Curry och ärkebiskop Martin Modéus.

På kyrkomötets avslutningsmessa i Uppsala domkyrka nu i november bekräftades överenskommelsen av kyrkomötets ordförande Karin Perers och TECs motsvarighet, Julia Ayala Harris, President of the House of Deputies, som samlar 900 delegater från hela TEC. Julia Ayala Harris är den yngsta person som haft den rollen. De flesta av hennes företrädare har varit vita medelålders präster. Själv är hon från början katolik, arbetarklass, första generationens mexikan-amerikan (pappan var papperslös). Hon har arbetat ekumeniskt genom mennoniterna med nödhjälp i Sydsudan och är doktorand i statsvetenskap vid University of Oklahoma.

De nya glasmålningarna
”Now and Forever” av
Kerry James Marshall.
Foto: Washington National Cathedral.

TEC är inte en stor kyrka. Färre än en procent av amerikanerna tillhör den. Men den har självförtroende och en självklar plats i det amerikanska samhället. George Washington var episkopal och fler presidenter har tillhört TEC än någon annan kyrka, senast George W Bush. En historisk ställning som TEC börjat ta ansvar för genom att systematiskt ta sig an diskriminerande strukturer i kyrkan och bli mer inkluderande. Från ett svenskt perspektiv har TEC kommit långt och kan inte beskrivas som annat än en modig kyrka. Ändå, som Julia Ayala Harris uttrycker det:

”...our church continues to foster institutional systems of oppression such as white supremacy, our colonial legacy, heterosexism, ableism [funkofobi], and others. Society is becoming more and more multicultural, multiethnic, multiracial, and intersectional, especially regarding gender and sexual identity and expression. Our church is moving in this direction, but much more slowly. Without honestly look-

ing at our past to create a more inclusive future, we will miss out on those who seek an authentic Christian community” (intervjuad på houseofdeputies.org)

Mycket av uttryck för invanda strukturer med oreflekterade privilegier och även rasism sitter i väggarna, eller finns på väggarna. Både där och här, som det blev belyst på det kyrkokonsthistoriska symposiet om antijudiska stereotyper i Uppsala 2019, ”Att måla den Andre på väggen”. Delar av symposiet finns på Svenska kyrkans hemsida.

Ett modigt och mycket konkret steg i att tackla vad som finns på väggarna togs 2017 i vad som kan beskrivas som USAs inofficiella nationalhelgedom, TECs National Cathedral i Washington, DC. Två år efter att frågan väckts togs då två stora glasmålningar föreställande ledande sydstatsgeneraler bort. Efter den rasistiskt motiverade massakern på nio svarta kyrkobesökare i Emanuel African Methodist Episcopal Church i Charleston 2015 såg allt fler det omöjliga i att förena uttrycken för ett förhållande av sydstatshistorien med att, som katedralen vill, vara ”A house of prayer for all people” (Jesaja 56:7). Det gick inte att blunda för att samma sydstatsflagga som fanns på glasmålningarna – ”the Confederate Battle Flag” – också stolt visades upp av vit makt-terroristen i Charleston.

I september i år invigdes de nya glasmålningar som skapats av den kände afrikansk-amerikanske konstnären Kerry James Marshall och gestaltar protester för rättvisa. Resurser för att veta mer om glasmålningarna och resonemangen bakom dem finns på katedralens hemsida, cathedral.org.

Överenskommelsen med TEC handlar bland annat om att lära av varandra. Skulle vi i Svenska kyrkan kunna lära något om hur hantera ”Judesuggan” i Uppsala domkyrka? Den medeltida skulpturrelief som föreställer karikerade judar som diar och har intimt umgänge med en gris. I en av sina antisemitiska skrifter knyter Martin Luther an till ”Judensau”-motivet, som också finns på fasaden till Stadtkirche Wittenberg. I modern tid har ”Judensau” förekommit som tillmäle i nazityskland och från nynazistiskt håll. Hur tar vi som evangelisk-luthersk kyrka ansvar för det motivet? Vad är, med lite mod i episkopal anda, möjligt att göra för att mer bli ”ett bödens hus för alla folk”?

PETER LÖÖV ROOS